

TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı

Süleyman Sönmez

EGE4FED Toplantısı

Konuşma Metni

17 Haziran 2025 Salı
İzmir

BASİFED, GÜNMARSİFED, ZAFERSİFED ve GESİFED'in kıymetli yöneticileri, sevgili dostlar,
TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli dostlarım bugün, başkanlık dönemimin en başından beri tüm çalışma arkadaşlarımızı teşvik ettiğim bir konu için bir aradayız: Bölge federasyonlarının, özellikle de komşu federasyonlarının arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi... İşte BASİFED, GÜNMARSİFED, ZAFERSİFED ve GESİFED bu yolda öncü oldular, tüm Türkiye'deki federasyonlarımız içerisindeki ilk ortak çalışma girişimini başlattılar.

Sayın başkanlarım, böyle bir iradeyi ortaya koyduğunuz için sizleri tebrik ediyorum, bugün burada olmamıza vesile olan herkese gönülden teşekkür ediyorum.

Hepimizin bildiği gibi bölgesel kalkınma Türkiye'nin en önemli konularından biri... Geçtiğimiz ay bir arada olduğumuz Federasyon Başkanları toplantısında daha aktif, daha kararlı, daha müdahil bir sivil toplum çağrısı yapmıştım. "Bölgesel kalkınma planları içinde rol almalıyız. Birikimimizle bölgelerimizde öncü ve yönlendirici olmalıyız" demiştim. Bu çağrının somut bir karşılık bulduğunu görmekten ötürü çok memnunum.

Bölgesel kalkınma bize sadece yerelde refah sağlamayacak, ülke genelinde ekonomimizin kırılganlıklarını azaltacak, sürdürülebilir ve dengeli bir büyümenin temeli olacak. Günümüzde ekonomik ve siyasi konjonktür büyük bir değişkenlik ve belirsizlik içinde. Tedarik zinciri kırılmalarından göç dalgalarına, öngörülemez rekabet coğrafyasından iklim ve gıda krizine kadar uzanan küresel risklere en güçlü yanıt, güçlü bölgelerden geçiyor. Bu nedenle artık kalkınmayı sadece merkezi politikalarla değil, bölge tabanlı iş birlikleriyle şekillendirmek zorundayız.

Ege bölgesi üretim ve sanayi kültürü gelişmiş bir bölge. Yanı sıra, tarım, turizm, yenilenebilir enerji, lojistik gibi alanlarda muazzam imkanlara ve halihazırda güçlü yatırımlara sahip. Bu sektörel çeşitliliğiyle adeta ülkenin küçük bir prototipini oluşturuyor. Fakat, dünya değişiyor. Bizler de mevcut sektörleri dönüştürmeli, hatta henüz hiç yatırım yapmadığımız bazı sektörlerde cesur adımlar atmamız gerekiyor. İşte bu adımlar kamu, iş dünyası ve sivil toplumun aynı yuvarlak masa etrafında ortak çalışmasıyla atılabilir. Ege federasyonları bir arada, bu buluşmanın öncüsü olacak, politika yapıcılar, yatırımcılar ve uygulayıcılarla köprüler kuracak, bu şekilde gerçek ve somut çözümlerin yolu açılacak. Ve "Ege prototipi", Türkiye'nin geneli için bir örnek olacak.

Sevgili dostlar,

Bugün artık reel sektörde bilanço krizinin kapıda olduğunu tüm açıklığıyla görüyoruz. Enflasyonu düşürme hedefiyle uygulanan para ve maliye politikaları neticesindeki talep daraltma ve ücret baskılama politikalarının ilk etkileri hane halkında hissedildi; şimdi bu basınç firmaların bilançosuna yansımaya başladı. Reel kesim güven endeksi, pandemi haricinde son 15 yılın en düşük seviyesinde. Bu anlamda beklentileri pozitif çevirecek bir duruşa ihtiyaç olduğu açık.

Bildiğiniz üzere geçtiğimiz günlerde bir Yatırım Teşvik Sistemi açıklandı. Bu sistem, dijital ve yeşil dönüşüm öncelikleri doğrultusunda özellikle Anadolu'daki KOBİ'ler için önemli bir fırsat sunuyor. Bölgelere göre farklılaştırılmış destekler ve uzun vadeli finansman araçları, yatırım iştahını artırabilecek nitelikte. Ancak yüksek asgari yatırım tutarları mikro işletmelerin erişimini sınırlıyor.

Öte yandan artan finansman maliyetleri, %60'ın üzerine çıkan ticari kredi faizleri, yüksek maliyet baskısı, iç ve dış pazarlardaki daralma, kur baskısı altındaki ihracat, teminatlarla ilgili kaygılar, bırakın yatırım yapmayı, mevcut üretimi ve istihdamı bile zora sokuyor. Dolayısıyla yatırım teşviklerinin etkili olabilmesi için işletmelerin desteklenmesi gerekiyor. Bu kapsamda Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in açıkladığı yeni destek paketlerinin en kısa sürede KOBİ'lere ulaşmasını bekliyoruz. Enflasyonla mücadeleye maliye politikaları ile üretim yapısını, iş gücü piyasasını, verimliliği iyileştirecek yapısal reformların da eşlik etmesi gerektiğini ısrarla dile getiriyoruz.

Söz konusu reformlar ile dijital dönüşüm, yeşil dönüşüm ve toplumsal dönüşüm odağındaki 3D vizyonumuz; KOBİ'leri de kapsayacak şekilde hayata geçirilmeden etki yaratmayacaktır. Bizler, bünyemizdeki 31 federasyon ve 340 dernekle ortak çalışmalarımız ve yılda gerçekleştirdiğimiz 50'den fazla saha ziyaretiyle, bu alanda sivil toplum olarak üzerimize düşen sorumluluğu en güçlü şekilde yerine getirmeye gayret ediyoruz. Bununla birlikte dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeler, 3D vizyonumuzun da daha geniş bir stratejik çerçeveye evrilmek zorunda olduğunu gösteriyor. Üç ana eksenle özetlemek gerekirse;

1... ABD-Çin gerilimi, tedarik zincirlerinin bölgeselleşmesi ve ticaretin güvenlik temelli yeniden örgütlenmesi, bizim gibi ülkeler için yeni fırsatlar yaratıyor. Bizler de, dünyadaki yeni ticaret rejimine uyum konusunda daha somut planlar oluşturmamız.

2... Ekonomik güvenlik kavramına sahip çıkmamız gerekiyor. Sanayi politikaları dünyada tekrar devletlerin kontrolüne geçiyor. ABD'de Enflasyon Azaltma Kararları ve Avrupa'da Net Sıfır Endüstri Mutabakatı bunun örnekleri. Ülkemizde enerji ekipmanları, yarı iletkenler, savunma sanayi ve tarımsal üretim zincirleri gibi kritik sektörlerde stratejik özerklik politikalarına ihtiyacımız var. Bizler de bu alanlarda aktif faaliyetlerimize ivme kazandırmamız.

3... Yeşil dönüşüm ve adil geçiş... Avrupa Yeşil Mutabakatı ile birlikte, sınırda karbon düzenlemeleri artık bizler için yalnızca çevresel değil, ticari ve finansal bir risk durumunda. TÜRKONFED olarak, bu alanda KOBİ'lerimizin yanındayız. Ancak Türkiye'nin finansmana erişim, teknoloji adaptasyonu ve iş gücünün yeniden yetkilendirilmesi başlıklarında bütüncül bir "adil geçiş stratejisi" geliştirmesi gerekiyor. Bu konuda kamu ve özel sektördeki paydaşlarımızla ortak çalışmaları derinleştirmemiz.

Ne yapmamız gerektiğini tespit ediyoruz ancak somut ve etkili adımlar için kurumlar ve bölgeler arasında ortak çalışmaya ihtiyacımız var. Üretim, istihdam ve sosyal dayanışma gibi kalkınmanın taşıyıcı kolonları sahada ne kadar yaygın ve etkinse, ülke ekonomisi de o kadar sağlam bir yapıda yükselir. Dolayısıyla, bugün burada bizleri bir araya getiren iş birliği, yalnızca Ege'nin değil, Türkiye'nin kalkınma stratejisinin de tamamlayıcı bir parçası olacak. Ege'den başlayan ilk adımla, önce bizler birbirimize yaklaşacağız. Ardından inanıyorum ki, bölgelerimizin ve ülkemizin kalkınma rotası üzerinde daha fazla söz sahibi olabilecek, karar vericilerle aynı masada daha güçlü ve aktif yer alabileceğiz.

Sevgili dostlar,

Sözlerimi sonlandırmadan önce, Manisa Belediye Başkanı Sayın Ferdi Zeyrek'in acı kaybı sebebiyle, Manisalı dostlarımıza ve tüm sevenlerine baş sağlığı dilemek isterim.

Bugün bizlere ev sahipliği yapan BASİFED Başkanımız Sayın Semiha Güneş Hanım'a, GÜNMARSİFED Başkanımız Sayın Funda Seçil Dedeoğlu'na, ZAFERSİFED Başkanımız Sayın Ali Alper Ongun'a ve GESİFED Başkanımız Sayın Hakan Urhan'a teşekkürlerimi iletiyorum.